

İSTANBUL'UN FETHİ (29 MAYIS 1453)

İstanbul ya da Bizans İmparatorluğu dönemindeki adıyla Konstantinopolis, Roma İmparatoru I. Konstantin döneminden (MS. 330) beri imparatorluğun başkentiydi. 11 yüzyıl boyunca Konstantinopolis kenti defalarca ele geçirilmeye çalışıldı ve 1204 yılındaki Dördüncü Haçlı Seferi'nde bir defa kuşatıldı. Şehrin çevresi yüksek surlarla çevrili idi ve çok iyi korunuyordu.

1451 yılında tahta oturan Fatih Sultan Mehmet, o dönem 19 yaşındaydı. Avrupa'da birçok kişi genç padişahın başarılı olamayacağını ve Balkanlar ve Ege'deki Hristiyan güçlere karşı yenileceğini öngörüyordu. Fatih Sultan Mehmet'in Avrupa'ya karşı olan sakin tavrı da bu düşünceyi destekliyordu fakat düşünceler ve davranışların birbirinden farklı olabileceği hesaba katılmamıştı.

1452 yılında İstanbul Boğazı'nın Avrupa kısmına Rumeli Hisari inşa edildi. Rumeli Hisarı, Bizans İmparatorluğu sınırlarına yalnızca birkaç km uzaklıktaydı. Rumeli Hisarı'nın (Boğazkesen) inşasıyla beraber Anadolu tarafındaki Anadolu Hisarı ile boğazda geçiş kontrolleri sağlanmış oldu ve Karadeniz'e giden birlikleri engellendi.

Fatih Sultan Mehmet'in niyetini anlayan XI. Konstantinos, Batı Avrupa'dan yardım istedi fakat bu defa da Doğu ve Batı Kiliseleri arasında yüzyıllardır süren savaş sorunuyla karşılaştı. Fatih Sultan Mehmet meselesini görüşmek için Şubat 1453'te Venedik'ten bir heyet Konstantinopolis kentine geldi. Fakat 6 Nisan'da başlayan fetih mücadelesi her şey için artık çok geç olduğunun habercisiydi. Bizans İmparatoru XI. Konstantinos, Sultan 2. Mehmet'i sakinleştirmek için hediyelerle birlikte elçilerini gönderdi fakat istediği sonucu alamadı.

Haliç bölgesinde olası bir askeri atak durumuna karşı Bizans İmparatoru XI. Konstantinos, Haliç'e dövme demirden uzun bir zincir gerdi. Böylece Osmanlı Ordusu'nun Haliç'e girmesi önlenecekti. Benzer bir savunma yöntemi 1204 yılında gerçekleşen Dördüncü Haçlı Seferi'nde yapılmıştı. Konstantinopolis'i koruyan ordu 2000'i yabancılardan oluşan 7000 kişilik bir orduydü ve son derece zayıftı. O dönem Konstantinopolis kenti surları içerisinde yaklaşık 50 bin kadar kişi yaşıyordu. Osmanlı Ordusu ise 50 bin ila 80 bin kişilik bir orduydü.

Fatih İstanbul'un ancak Osmanlı Donanması'nın Haliç'e girmesiyle fethedileceğini anlayarak Tophane'den Kasımpaşa'ya kadar kızaklar döşetti. Bir gecede 72 parça gerdi. Haliç'e indirildi. Uzun süren kuşatmadan sonra 27 Mayıs günü başlayan ve 3 gün süren top ateşi kentin surlarında büyük gedikler açmıştı. 29 Mayıs gecesi başlayıp sabaha kadar süren iki saldırıdan sonra sabaha karşı genel hücumla geçildi. Ulubatlı Hasan surlara çıkarak bayrağı oraya dikti. Ardından tüm askerler surları aşarak şehre girdiler. Böylece 54 gün süren kuşatma sonucu İstanbul Fatih tarafından fethedildi.

"İstanbul bir gün feth olunacaktır. Ne mutlu o komutana." (Hz. Muhammed) hadisindeki sevaba ulaşmak arzusu ile yola çıkan Fatih Sultan Mehmet 29 Mayıs 1453 Salı günü İstanbul'u fethetti. İstanbul'un fethi ile Ortaçağ sona ermiş, Yeniçağ başlamış oldu.

Fatih Sultan Mehmet 21 yaşında tarihe çağ açan padişah olarak adını yazdırdı.

A-) Aşağıda verilen soruları metne göre cevaplayınız.

- 1-) İstanbul'un Bizans İmparatorluğu dönemindeki adı nedir?
- 2-) Ne kadar süre boyunca Konstantinopolis kenti defalarca ele geçirilmeye çalışıldı?
- 3-) Fatih Sultan Mehmet kaç yılında tahta oturdu ve o dönem kaç yaşındaydı?
- 4-) Fatih Sultan Mehmet'in tahta oturmasıyla Avrupa'da bir çok kişi bu durum hakkında nasıl bir düşünce içindeydiler?
- 5-) Fatih Sultan Mehmet'in Rumeli Hisarı'nı yaptırmasındaki amaç nedir?
- 6-) Fatih Sultan Mehmet'in niyetini anlayan XI. Konstantinos neler yapmıştır?
- 7-) Bizans surlarına çıkarak şanlı bayrağımızı diken kahraman kimdir?
- 8-) Fatih Sultan, İstanbul'un ancak Osmanlı Donanması'nın Haliç'e girmesiyle fethedileceğini anlayarak ne yaptırmıştır?
- 9-) İstanbul kim tarafından ve kaç gün süren kuşatma süresinde fethedilmiştir?
- 10-) İstanbul'un fetih tarihini yazınız.
- 11-) Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethetmesindeki, sevaba ulaşma arzusunu sağlayan hadisi yazınız.

FETİH MARŞI

Yelkenler biçilecek, yelkenler dikilecek;
Dağlardan çektiriler, kalyonlar çekilecek;
Kerpetenlerle surun dişleri sökülecek

Yürü, hâlâ ne diye oyunda oynaştasın ?
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

Sen ne geçebilirsin yardan, anadan, serden....
Senin de destanını okuyalım ezberden...
Haberin yok gibidir taşıdığın değerden...

Elde sensin, dilde sen, gönüldesin baştasın...
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

Yüzüne çarpmak gerek zamanenin fendini...
Göster : Kabaran sular nasıl yıkar bendini ?
Küçük görme, hor görme, delikanlım kendini

Şu kırık abideyi yükseltecek taştasın;
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

Bu kitaplar Fatihdir, Selimdir, Süleymandır.
Şu mihrap Sinanüddin, şu minare Sinandır.
Haydi artık uyuyan destanını uyandır.!

Bilmem, neden gündelik işlerle telaştasın
Kızım, sen de Fatihler doğuracak yaştasın.!

Delikanlım, işaret aldığın gün atandan
Yürüyeceksin... Millet yürüyecek arkandan !
Sana selam getirdim Ulubatlı Hasandan ...

Sen ki burçlara bayrak olacak kumaştasın;
Fatih'in İstanbul'u fethettiği yaştasın.!

Bırak, bozuk saatler yalan yanlış işlesin !
Çelebiler çekilip haremlerde kışlasın!
Yürü aslanım, fetih hazırlığı başlasın...

Arif Nihat Asya

B-) FETİH MARŞI'nı okuyarak, ezberlemeye çalışınız.